

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la restituirea recursului declarat de Gospodăria Țărănească „JOSAN ION”, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „GRAND FRUIT” împotriva Gospodăriei Țărănești „JOSAN ION ANDREI” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2rc-76/25
NR. PIGD 2-24009702-01-2rc-21082025)*

Restituirea cererii de recurs. Omiterea termenului de depunere a recursului. Nejustificată omiterea termenului. Lipsă de diligență.

Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, jud. V. Arhip,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malîi,

08 octombrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Gospodăria Țărănească „JOSAN ION”, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 ianuarie 2024, S.R.L. „GRAND FRUIT” a depus cerere de chemare în judecată împotriva G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, solicitând încasarea sumei de 55 555 de lei, cu titlu de datorie, a sumei de 985,53 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, iar în total suma de 56 540,53 de lei, încasarea cheltuielilor de judecată constituite din taxa de stat în sumă de 2 246,19 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 400 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

2. Prin încheierea din 25 ianuarie 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, s-a acceptat prezenta cerere de chemare în judecată spre examinare în procedura cererilor cu valoare redusă.

3. Prin hotărârea din 14 mai 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, corectată prin încheierea din 26 martie 2025 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis integral cererea de chemare în judecată depusă de „GRAND FRUIT”. S-a încasat din contul G.Ț. „JOSAN ION ANDREI” în beneficiul S.R.L. „GRAND FRUIT” suma de 55 555 de lei, cu titlu de datorie, suma de 985,53 de lei, cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 5 400 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 2 246,19 lei, cu titlu de taxă de stat, în total suma de 64 186,72 de lei.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

4. La 13 iunie 2024, G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, reprezentat de avocatul Ion Chitoroga, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 14 mai 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei, emiterea unei decizii de respingere a cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

5. Prin încheierea din 07 august 2024 a Curții de Apel Chișinău nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Ion Chitoroga, în interesele G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”. S-a acordat avocatul Ion Chitoroga, în interesele G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea unei cereri de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul,

prezentarea copiilor cererii de apel motivate într-un număr egal cu participanții la proces, prezentarea originalului dovezii de achitarea în contul bugetului de stat a taxei de stat în mărime de 3 184,28 de lei și a taxei de timbru în sumă de 200 de lei, de asemenea, anexarea împuternicirilor. S-a explicat apelantului că rechizitele bancare pentru achitarea taxei de stat și a taxei de timbru sunt disponibile pe site-ul Curții de Apel Chișinău. S-a explicat apelantului că cererea de înlăturare a neajunsurilor menționate urmează să fie prezentată și înregistrată nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, iar în caz de neîndeplinire a indicațiilor din încheiere, cererea de apel va fi restituită. S-a explicat apelantului că asupra restituirii cererii de apel va decide un complet de 3 judecători, la expirarea termenului acordat, fără citarea participanților la proces.

6. Prin încheierea din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Ion Chitoroga, în interesele G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, împotriva hotărârii din 14 mai 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași. S-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

7. La 08 mai 2025, prin intermediul poștei terestre (f.d.85), G.Ț. „JOSAN ION”, reprezentat de avocatul Ion Chitoroga, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acesteia, repunerea în termenul de contestare cu recurs, casarea încheierii contestate cu restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

8. În susținerea recursului, recurentul a invocat că, la 25 aprilie 2025 a aflat despre existența titlului executoriu privind încasarea sumei.

9. Totodată, a indicat că hotărârea primei instanțe a fost contestată cu apel. Nu a primit încheierea prin care nu s-a dat curs cererii de apel, cu oferirea termenului pentru depunerea cererii de apel și achitarea taxei de stat. Luând cunoștință de dosar, a aflat de existența încheierii din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel ca urmare a neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel.

10. Deși de către instanța de apel s-a menționat că încheierea a fost comunicată la adresa electronică a avocatului, însă nu a fost expediată și nici confirmată recepționarea în vreun mod la adresa chitorogaion@gmail.com. La fel, încheierea de restituire a cererii de apel nu a fost recepționată de avocat și de apelant. Astfel, instanța de apel nu i-a comunicat actele de dispoziție.

11. Copia recursului declarat a fost expediată intimatului la 08 septembrie 2025 (f.d.88).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 424 din Codul de procedură civilă:

„(2) Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

13. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

14. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

15. Art. 56 din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale.”

16. Art. 61 din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

19. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

20. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost

îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).”

21. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

22. Art. 426¹ din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă:

a) cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen;

(2) Recursul împotriva încheierii judecătorești se restituie în baza a cel puțin unuia din temeiurile prevăzute la alin.(1), printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Studiind materialele cauzei civile în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de recurs cu restituirea recursului, din motivele ce succed.

24. Din materialele cauzei civile rezultă că la 13 iunie 2024, G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, reprezentat de avocatul Ion Chitoroga, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 14 mai 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași (f.d.43).

25. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 07 august 2024, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depuse și a acordat apelantului un termen de 10 zile calendaristice din momentul primirii copiei încheierii pentru depunerea nemijlocit în Direcția evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău în termenul stabilit, a unei cereri suplimentare de apel cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, prezentarea copiilor cererii de apel suplimentare într-un număr egal cu participanții la proces, a originalului dovezilor de plată a taxei de stat în mărime de 3 184,28 de lei și taxei de timbru în sumă de 200 de lei (f.d.51-54).

26. Prin încheierea din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, reprezentat de

avocatul Ion Chitoroga, împotriva hotărârii din 14 mai 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași (f.d.57-60).

27. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu încheierea contestată, motivat prin faptul că despre existența titlului executoriu privind încasarea sumei a aflat la 25 aprilie 2025, nu i s-a comunicat apelantului și/sau avocatului încheierea prin care s-a dat curs cererii de apel și încheierea de restituire a cererii de apel.

28. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că din materialele cauzei rezultă că expedierea copiei încheierii instanței de apel din 20 noiembrie 2024 prin care s-a restituit cererea de apel, s-a realizat la 20 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice chitorogaion@gmail.com, care, de fapt, nu aparține avocatului Ion Chitoroga. Adresa conform mandatului avocațial și a actelor întocmite de acesta este chitorogaion@gmail.com.

29. Concomitent, instanța de recurs notează că la 13 decembrie 2024 încheierea instanței de apel din 20 noiembrie 2024 a fost publicată pe portalului instanței, fiind o altă sursă de informare și accesibilă tuturor părților interesate.

30. De asemenea, materialele cauzei denotă că de la 13 iunie 2024 -data depunerii apelului nemotivat și până la 20 noiembrie 2024-data restituirii cererii de apel prin încheiere, precum și ulterior restituirii acesteia, avocatul și/sau recurentul nu au solicitat instanței anumite informații pe marginea apelului formulat sau să ia cunoștință de materialele cauzei. Mai mult, cererea de apel a fost depusă și semnată de avocatul Ion Chitoroga, or, pârâțul a beneficiat de asistență juridică calificată, acordată de avocatul ales personal.

31. Argumentul avocatului recurentului precum că a aflat despre existența titlului executoriu privind încasarea sumei la 25 aprilie 2025, nu justifică repunerea în termenul de declarare a recursului, întrucât deși a pretins că a aflat doar la 25 aprilie 2025 despre documentul executoriu, însă nu anexat anumite confirmări în acest sens. De altfel, nu poate fi ignorat faptul că pârâțul a cunoscut despre existența hotărârii judecătorești despre încasare a sumei, exercitând apel împotriva acesteia, prin intermediul avocatului, înregistrând apelul nemotivat la 13 iunie 2024. Astfel, instanța de recurs apreciază ca fiind declarativ argumentul menționat și nu determină repunerea în termenul de recurs.

32. În altă ordine de idei, instanța de recurs notează că, la 26 martie 2025, Judecătoria Strășeni, sediul Călărași a emis o încheiere de corectare a erorii comise în dispozitivul hotărârii din 14 mai 2024 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, cu indicarea corectă a codului de identificare a G.Ț. „JOSAN ION ANDREI”, care a fost comunicată pârâțului/recurent la 31 martie 2025, fiind recepționată la 09 aprilie 2025, conform avizului de recepție (f.d.76).

Însă în rezultatul recepționării actului judecătoresc enunțat, recurentul nici personal și nici prin intermediul avocatului nu s-au adresat instanței pentru a se interesa despre soluția pe marginea apelului depus la 13 iunie 2024, deși au pretins lipsa comunicării actelor emise de instanța de apel.

33. Instanța de recurs reiterează că, deși recurentul/ pârât recepționând încheierea de corectare a erorii din 26 martie 2025 a Judecătorei Strășeni, sediul Călărași, și, totodată, cunoscând despre faptul că a formulat apel nemotivat la 13 iunie 2024 împotriva hotărârii primei instanțe, însă nu ar fi primit niciun act emis de instanța de apel, nu a întreprins personal și/sau prin intermediul avocatului nicio măsură în vederea aflării despre procedura de apel inițiată la cererea sa. La materialele cauzei lipsesc anumite cereri/înscrieri adresate instanței care să denote diligența recurentului și/sau avocatului acestuia de a lua cunoștință de materialele cauzei.

34. De altfel, este obligația părților de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

35. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004, Sukhorubchenko v. Russia, n. 69315/01, §§ 41-43, 10 februarie 2005).

36. Instanța de recurs reiterează că recurentul a cunoscut despre hotărârea primei instanțe împotriva căreia a exercitat calea de atac-apelul, prin depunerea a apelului nemotivat la 13 iunie 2024, a beneficiat de asistență juridică calificată asigurată de avocatul ales personal, care a acționat în numele și interesele la depunerea apelului, însă în perioada 13 iunie 2024 (depunerea apelului nemotivat)-08 mai 2025 (depunerea recursului) a ignorat posibilitatea de a-și valorifica drepturile procesuale și nu s-a interesat despre cursului procesului.

37. De asemenea, Completul de judecată relevă că, hotărârea judecătorească motivată emisă de prima instanță a fost comunicată pârâtului și avocatului acestuia prin scrisoarea datată cu 11 iulie 2024 (f.d.47). La 19 iulie 2024 cauza a fost înregistrată pe rolul Curții de Apel Chișinău în vederea examinării în ordine de apel la cererea pârâtului (f.d.49). Astfel, la recepționarea copieii hotărârii judecătorești motivate, în condițiile în care a

depus la 13 iunie 2024 un apel nemotivat, care nu corespundea exigențelor legii, recurentul și/sau avocatul acestuia nu au întreprins anumite măsuri în vederea suplimentării apelului în conformitate cu art. 365 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă.

38. Drept urmare, instanța de recurs constată lipsa acțiunilor din partea pârâtului/recurent și/sau avocatului acestuia care să dea dovadă de diligența rezonabilă și să se intereseze în termeni rezonabili despre soarta dosarului. De la depunerea apelului nemotivat la 13 iunie 2024 până la restituirea acestuia la 20 noiembrie 2024 de către instanța de apel nu se atestă vreo acțiune întreprinsă. Mai mult, la 13 decembrie 2024, încheierea instanței de apel din 20 noiembrie 2024 de restituire a cererii de apel a fost publicată pe portalul instanței, fiind accesibilă părților interesate, în special, că la caz a acționat avocatul în numele pârâtului. Or, sarcina revine părții interesate care trebuie să dea dovadă de diligență considerabilă în eforturile sale de a afla despre cursul procedurilor judiciare și de a se conforma cerințelor procedurale ale dreptului intern. Partea este ținută să aducă la îndeplinire cu diligență actele procesuale ce-i revin. Partea interesată trebuie să efectueze cu diligență actele care o privesc, să nu utilizeze tactici de amânare și să exploateze oportunitățile oferite de dreptul intern pentru scurtarea procedurii (Union Alimentaria Sanders S. împotriva Spaniei, pct. 35).

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție nu exclude obligația instanței de apel de a comunica actele emise participanților la proces, însă aceștia nu pot adopta un comportament pasiv având în vedere perioada de timp scursă de la depunerea apelului inițial, în special, că pârâtul/recurent cunoștea despre existența hotărârii judecătorești din 14 mai 2024 privind încasarea unei sume bănești din contul său, împotriva căreia a depus apel nemotivat la 13 iunie 2024.

40. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurentul și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale prevăzute de lege.

41. În atare circumstanțe, instanța de recurs apreciază ca fiind nejustificată cererea de repunere în termenul de declarare a recursului și ajunge la concluzia respingerii acesteia. Or, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurentului și care urmează a fi probată cu înscrisuri și argumente plauzibile în justificarea omiterii termenului de contestare, ceea ce la caz nu se atestă.

42. Din considerentele redate, în condițiile respingerii cererii de repunere în termenul de recurs, urmează a fi restituit recursul.

43. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 116, art. 426¹ alin.(1), lit. a), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea depusă de Gospodăria Țărănească „JOSAN ION”, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Restituie recursul declarat de Gospodăria Țărănească „JOSAN ION”, reprezentată de avocatul Ion Chitoroga, împotriva încheierii din 20 noiembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „GRAND FRUIT” împotriva Gospodăriei Țărănești „JOSAN ION ANDREI” cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat